

DOI: 10.12755/NRCT.doc.2024.1

ประกาศสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ
เรื่อง นโยบายและการขับเคลื่อนด้านความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการที่
เกี่ยวกับสารเคมี (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

กองมาตรฐานการวิจัยและสถาบันการดำเนินการต่อสัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ (กมว.)

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

E-mail: labsafety@nrct.go.th

วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๖

ประกาศสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

เรื่อง นโยบายและการขับเคลื่อนด้านความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวกับสารเคมี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้ผลักดันให้เกิดการพัฒนากระบวนการจัดการปลอดภัยของห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวกับสารเคมีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการจัดการความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง สร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ ด้วยการพัฒนาเครื่องมือสนับสนุนด้านการบริหารจัดการความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการพัฒนาบุคลากรทุกประเภทอย่างต่อเนื่อง วช. ในฐานะองค์กรกลางซึ่งมีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานและจริยธรรมการวิจัยตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ.๒๕๖๒ จึงเห็นควรจัดทำนโยบายและการขับเคลื่อนด้านความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวกับสารเคมี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อความต่อเนื่อง และครอบคลุมสารเคมีและวัตถุอันตรายในห้องปฏิบัติการทั้งสถาบันการศึกษา และองค์กรของรัฐ

นโยบายและการขับเคลื่อนด้านความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวกับสารเคมี (พ.ศ.๒๕๖๖ -๒๕๗๐)

- ๑) วช. เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการตามนโยบายของสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สทวช.) และคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) ที่กำหนดให้ห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวกับสารเคมีต้องมีความปลอดภัยตามมาตรฐานที่ วช. กำหนด
- ๒) วช. กำหนดมาตรฐานความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการที่สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติ ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔
- ๓) วช. ร่วมมือกับหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม ขับเคลื่อนให้เกิดระบบเชื่อมโยงและประเมินการดำเนินงานการจัดการความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ กับระบบการจัดสรรทุนที่ชัดเจน ปฏิบัติได้ และมีประสิทธิภาพ
- ๔) วช. สนับสนุนให้เกิดหน่วย และระบบบริหารจัดการความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวกับสารเคมี และวัตถุอันตราย รวมถึงการจัดการของเสียในห้องปฏิบัติการ ที่มีประสิทธิภาพด้วยข้อมูลที่ทันสมัย ตรวจสอบและประเมินได้อย่างเป็นระบบ
- ๕) วช. พัฒนาให้เกิดเครือข่ายที่ประกอบด้วยบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวกับสารเคมีทุกระดับ สามารถบริหารจัดการให้เกิดความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ พร้อมการตรวจประเมิน และการตรวจสอบติดตาม เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของ วช. อย่างต่อเนื่อง
- ๖) วช. สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานระดับชาติ และนานาชาติ ผลักดันให้เกิดการจัดการนำสู่เป้าประสงค์

วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อสร้างความตระหนักและมุ่งให้เกิดวัฒนธรรมความปลอดภัยอย่างยั่งยืน
- ๒) เพื่อให้มีการจัดการความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง
- ๓) ห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวกับสารเคมีดำเนินการตามมาตรฐาน โดยการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด

โดยมียุทธศาสตร์การขับเคลื่อนความปลอดภัยห้องปฏิบัติการ ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การบริหารจัดการ และการขับเคลื่อนระบบการจัดการด้านความปลอดภัยห้องปฏิบัติการ
ตามเป้าหมายสำคัญของประเทศ

เพื่อตอบสนองตามนโยบายข้อ ๑ ๓ และ ๔ จึงกำหนดกลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์

- ๑) ส่งเสริมให้ระบบการจัดการความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการเชื่อมโยงกับเป้าหมายสำคัญต่างๆ ของประเทศ เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ (National Quality Infrastructure: NQI) การจัดการเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) เครือข่ายมหาวิทยาลัยยั่งยืน (Sustainable University Network of Thailand) มหาวิทยาลัยแห่งสุขภาพ (Healthy University) และการสร้างเสริมองค์กรแห่งความสุข (Happy Workplace) เป็นต้น
- ๒) ผลักดันให้เกิดหน่วยงานบริหารระบบการจัดการความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการภายในองค์กร
- ๓) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีหน่วยบริหารจัดการภายในองค์กรที่สามารถสนับสนุนด้านเทคนิคและความสามารถในการตรวจประเมินความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ รวมถึงการจัดการของเสียในห้องปฏิบัติการ
- ๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการบริหารจัดการข้อมูลความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ รวมถึงระบบการรายงานความเสี่ยงและอุบัติการณ์ในห้องปฏิบัติการ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในเชิงคุณภาพ
- ๕) ผลักดันให้เกิดการเชื่อมโยงกับการจัดสรรทุนวิจัยอย่างเป็นรูปธรรม
- ๖) ผลักดันให้เกิดกฎหมายเกี่ยวกับมาตรฐานความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร

เพื่อตอบสนองตามนโยบายข้อ ๕ จึงกำหนดกลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์

- ๑) ปลุกฝังวัฒนธรรมความปลอดภัยของบุคลากรในองค์กรผ่านระบบเครือข่ายความปลอดภัยห้องปฏิบัติการ
- ๒) พัฒนาหลักสูตรและพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับ
- ๓) สร้างศักยภาพของผู้ปฏิบัติและผู้ประเมิน โดยใช้กระบวนการยอมรับร่วม (Peer Evaluation) หรือกระบวนการอื่นๆ
- ๔) เพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยบริหารจัดการภายใน วช. ในการกำกับดูแลระบบการจัดการความปลอดภัยห้องปฏิบัติการอย่างเป็นระบบ
- ๕) สนับสนุนการนำเสนอผลการดำเนินงานด้านมาตรฐานความปลอดภัยห้องปฏิบัติการในเวทีระดับประเทศและระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ผลักดันการดำเนินงานด้านมาตรฐานความปลอดภัยห้องปฏิบัติการให้เกิดความยั่งยืน

เพื่อตอบสนองตามนโยบายข้อ ๒ และ ๖ จึงกำหนดกลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์

- ๑) ร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานระดับชาติ และนานาชาติ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบการจัดการความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ

- ๒) ผลักดันให้มาตรฐานความปลอดภัยในท้องปฏิบัติการได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางพร้อมทั้งยกระดับให้เป็นมาตรฐานระดับประเทศ
- ๓) สนับสนุนให้เกิดข้อกำหนดเป็นมาตรฐานความปลอดภัยให้ครอบคลุมวัตถุอันตราย รวมถึงอาชีวอนามัยในท้องปฏิบัติการ อย่างเป็นระบบ
- ๔) สร้างและพัฒนาระบบที่เป็นเครื่องมือ (tools) ช่วยในการผลักดันด้านความปลอดภัยของท้องปฏิบัติการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ สนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงานด้านมาตรฐานความปลอดภัยท้องปฏิบัติการให้เกิดความยั่งยืน

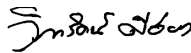
เพื่อตอบสนองตามนโยบายข้อ ๓ และ ๕ จึงกำหนดกลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์

- ๑) วช. สนับสนุนงบประมาณ และดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ โดยการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดของเครือข่าย
- ๒) วช. สนับสนุนงบประมาณร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายแบบ Matching fund ด้านการพัฒนามาตรฐานความปลอดภัยท้องปฏิบัติการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๖

5 การสนับสนุน 07/10/2022 15:48:10

(นางสาววิภารัตน์ ตีอ่อง)

ผู้อำนวยการสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ